

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jitky Zavřelové a soudců Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobkyně: **L. L.**
bytem K L., J.
zastoupena advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem
se sídlem Na Pankráci 820/45, 140 00 Praha 4

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2018, č. j. MV-72097-7/SO-2016,

takto:

- I. **Návrh na přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 4. 2018, č. j. MV-72097-7/SO-2016, se zamítá.**
- II. **Žalobkyni se ukládá zaplatit do tří dnů od právní moci tohoto usnesení České republiky – Krajskému soudu v Praze soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku, a to na účet Krajského soudu v Praze č. 3703-8729111/0710, VS: 4333005318.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, doručenou soudu dne 9. 5. 2018, podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým změnila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, tak, že se žádost žalobkyně zamítá, povolení k dlouhodobému pobytu se podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) s odkazem na § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neprodlužuje, neboť ve stanovené lhůtě nebyly předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti.
2. Spolu s žalobou žalobkyně navrhla, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek ve smyslu § 73 s. ř. s. Přitom odkázala na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100, jímž byl přiznán kasační stížnosti odkladný účinek s ohledem na osobní a rodinné poměry stěžovatele a na jeho právo na spravedlivý proces. Závěry v tomto usnesení vyslovené podle přesvědčení žalobkyně dopadají i na právě posuzovanou věc. Žalobkyně na území České republiky pobývá více než 10 let a za tu dobu si zde vybuchovala ekonomické, sociální, materiální i rodinné zázemí. Jak plyne z přiloženého

výpisu z živnostenského rejstříku, žalobkyně zde legálně podniká jako osoba samostatně výdělečně činná nepřetržitě od roku 2013 v oboru údržby nemovitostí a služeb pro rodinu a domácnost. Žalobkyně předložila také daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2017, podle něhož v tomto roce vydělala úklidovými činnostmi 284 000 Kč, a přehled o příjmech a výdajích OSVČ za týž rok. Pokud jde o žalobkynin rodinný a soukromý život, má zde druhu, který je britským občanem, a řadu přátel a stálých klientů, jejichž čestná prohlášení přiložila. Podle prohlášení pana J. J. žalobkyně žila jako družka s jeho otcem od roku 2014 až do jeho tragické smrti v roce 2017. Podle prohlášení pana R. G. H. s žalobkyní žije jako druh již dva roky v České republice a plánují společnou budoucnost. Podle vyjádření manželů M. a R. S., v jejichž domácnosti žalobkyně pracuje a pečuje o jejich čtyři děti, je žalobkyně plně integrována do společnosti. Pokud by soud žalobě odkladný účinek nepřiznal, hrozí, že bude žalobkyně muset vycestovat, a to pravděpodobně na velmi dlouhou dobu, což by zpřetrhalo navázaná rodinná a přátelská pouta a způsobilo ukončení její podnikatelské činnosti.

3. Žalovaná ve svém vyjádření navrhla, aby žalobě odkladný účinek přiznán nebyl, neboť pro to nejsou splněny zákonné podmínky. Žalobkyni nebylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu (její žádost byla zamítnuta) a platnost posledního realizovaného pobytu skončila plynutím času. Žalobkyně tedy není oprávněna pobývat na území České republiky, na čemž by nemohlo nic změnit ani přiznání odkladného účinku. Žalobkyni nemůže vzniknout tvrzená újma, neboť z napadeného rozhodnutí přímo nevyplývá povinnost vycestovat z území České republiky; ta by plynula až z případného rozhodnutí o správním vyhoštění. Jde-li o realizaci žalobkyniných procesních práv v soudním řízení, poukazuje žalovaná na to, že žalobkyně je zastoupena advokátem, čímž je jejich ochrana zajištěna.
4. Krajský soud v Praze posoudil návrh na přiznání odkladného účinku následovně.
5. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
6. Zákon tedy pro přiznání odkladného účinku stanoví celkem tři předpoklady: výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu; tato újma je pro žalobce nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
7. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud nepřezkoumává v mezích žalobních bodů žalobou napadené výroky rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), ale zjišťuje jen existenci uvedených zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je podle své povahy dočasným rozhodnutím, neboť platí do doby pravomocného skončení řízení ve věci samé, a nelze proto proti němu podat kasační stížnost [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].
8. Tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, je povinen žalobce, který se přiznání odkladného účinku domáhá svým návrhem; nestačí tak v návrhu toliko poukázat na možnost vzniku újmy. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí. Zároveň

musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu, kdy zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – byť by byly sebestmírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká.

9. Soud předně konstatuje, že nesdílí názor prezentovaný žalovanou, podle něhož může ke vzniku újmy dojít až v souvislosti se správním vyhoštěním, a neudělení povolení k dlouhodobému pobytu proto nelze považovat za relevantní újmu. Zdejší soud se naopak ve své ustálené praxi přiklání k tomu, že nepoměrně větší újma ve smyslu § 73 odst. 3 s. ř. s. žalobci nemusí vzniknout až v souvislosti se správním vyhoštěním a jeho případnou nucenou realizací. Pokud by totiž soud souhlasil s opačným výkladem, fakticky by schvaloval následný protizákonný pobyt žalobce na území České republiky, neboť by jinými slovy konstatoval, že v návaznosti na právní moc rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ještě není nutné bezprostředně opustit území České republiky. Proto platí, že po cizinci nelze spravedlivě požadovat, aby na území pobýval nelegálně a následně se domáhal odkladného účinku teprve v souvislosti s uloženým správním vyhoštěním a zákazem pobytu (bylo by od soudu ostatně překvapivé, pokud by účastníky řízení pobízel k nezákonnému jednání). Soud také nemá za to, že by tento postoj byl v rozporu s výjimečnou a individuální povahou institutu odkladného účinku.
10. Dále se soud zabýval tvrzením žalované, že by přiznání odkladného účinku nic nezměnilo na pobytovém oprávnění žalobkyně. Podle informací uvedených v žalobou napadeném rozhodnutí byl žalobkyni povolen dlouhodobý pobyt za účelem zaměstnání od 1. 5. 2011 do 31. 12. 2012. Žalobkyně podala žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dne 11. 12. 2012. Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 31. 12. 2012 se na žádost cizince o prodloužení povolení k pobytu obdobně vztahuje § 47. Podle tohoto ustanovení je *„cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. Pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů uplyne před rozhodnutím žádosti o povolení dlouhodobého pobytu, ačkoliv žádost byla podána ve lhůtě podle odstavce 1, považuje se vízum za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti.“* Žalobkyně lhůtu pro podání žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu dodržela, tudíž její pobyt na území České republiky byl až do právní moci rozhodnutí o podané žádosti v souladu s právem. V případě, že by soud přiznal žalobě odkladný účinek, nebylo by možné na napadené rozhodnutí hledět jako na pravomocné, a žalobkyně by tak byla z titulu fikce stanovené v § 47 zákona o pobytu cizinců oprávněna nadále setrvat na území České republiky. Tvrzení žalované, že žalobkyně nesplňuje podmínky k pobytu na území České republiky a nic by se na tom nezměnilo ani přiznáním odkladného účinku, je tudíž mylné. Soud se proto dále zabýval podmínkami, za nichž lze žalobě přiznat odkladný účinek.
11. Jde-li o právo na osobní účast na soudním řízení, odkazuje soud na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 Azs 271/2015-32, v němž byl vysloven závěr, že návrhu na přiznání odkladného účinku v pobytových věcech nelze vyhovět, opírá-li se pouze o obecnou argumentaci právem na spravedlivý proces (právo osobně se účastnit řízení, být v úzkém kontaktu se svým zástupcem), aniž by zde byly další, individualizované a závažné okolnosti, které mimořádné vyloučení účinků pravomocného

správného rozhodnutí odůvodňují. Pokud totiž žalobce požádá o nařízení jednání v pro něj dostupném termínu (zejména s dostatečným časovým odstupem pro vyřízení odpovídajícího víza, popř. alespoň např. turistického víza), soud mu zpravidla vyhově. S právním zástupcem se pak lze po vzájemné domluvě setkat osobně i v zahraničí, popř. využít moderních prostředků komunikace, které v dnešní době umožňují bez zvýšených finančních nároků komunikaci na úrovni téměř srovnatelné s osobním setkáním.

12. Vedle práva na osobní účast na soudním řízení tedy žalobce musí tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu jiné intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěl, má-li být jeho návrh úspěšný. Taková újma může mít povahu zásahu do rodinného života žalobce (nutnost dlouhodobého odloučení od blízkých příbuzných) či etablovaného soukromého života (plně integrovaný cizinec žijící legálně na území ČR v řádu desítek let, který již v zemi původu postrádá jakékoliv zázemí), může mít povahu zásadních zdravotních důvodů (významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu) nebo výjimečných ekonomických důvodů (ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu, těžký nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu žaloby). Takové (či srovnatelné) okolnosti však musí žalobce nejen zcela konkrétně tvrdit, ale také patřičným způsobem doložit.
13. Žalobkyně tvrdí, že by nepřiznání odkladného účinku způsobilo zpřetrhání jejich rodinných vazeb a nutnost přerušit její podnikatelské aktivity. Co se týče podnikatelských aktivit, musí soud konstatovat, že žalobkynino tvrzení, že zde nepřetržitě podniká od roku 2013 až doposud, nemá oporu v přiloženém výpisu z živnostenského rejstříku, podle něhož žalobkyni vzniklo podnikatelské oprávnění až dne 13. 5. 2015 a je uděleno na dobu určitou do 10. 9. 2018. Legálně zde tedy žalobkyně podniká tři roky, nikoli pět let. Jakkoli zde žalobkyně skutečně podniká (svědčí o tom daňové přiznání a přehled o příjmech a výdajích OSVČ za minulý rok a ilustrují to i vyjádření jejích klientů), nelze mít za to, že by v důsledku odjezdu žalobkyni hrozila ztráta významných ekonomických hodnot. Živnostenské oprávnění bylo ostatně žalobkyni uděleno pouze na dobu určitou (stejně jako povolení k pobytu) bez garance jeho dalšího automatického prodlužování.
14. K rodinným vazbám žalobkyně uvedla, že má v České republice druhu, s nímž sdílí asi jeden rok společnou domácnost. Druh žalobkyně je ovšem státním občanem Velké Británie. Nic přitom nenasvědčuje tomu, že je jeho živobytí dlouhodobě úzce spojeno právě s územím České republiky (druh uvádí, že se do České republiky přestěhoval před rokem hlavně kvůli žalobkyni a podniká zde) a že by nepřiznáním odkladného účinku žalobě byl jejich další společný život znemožněn (druh zmiňuje pouze komplikaci v osobním životě). Mohou totiž buď realizovat společný rodinný život ve Velké Británii, nebo si žalobkyně může požádat o udělení povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie Podle § 87b odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců je rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Kdo je rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona, vymezuje ustanovení § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců se za rodinného příslušníka občana Evropské unie „považuje též cizinec, který prokáže, že má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední

zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu“. Měl-li by být základem pro přiznání odkladného účinku tvrzený vztah s občanem Velké Británie, není na místě, aby pobytoým základem tohoto vztahu byl odkladný účinek přiznaný žalobě proti rozhodnutí ve věci povolení k pobytu za účelem podnikání (tedy mimořádný a specifický institut), a to zejména za situace, kdy právní řád umožňuje získat pobytové oprávnění zcela kompatibilní s účelem, kterého chce žalobkyně přiznáním odkladného účinku dosáhnout (zachování možnosti vést rodinný život se svým druhem).

15. Ostatní tvrzené vztahy (vztah s rodinou zesnulého bývalého druha a s rodinami klientů) pak nejsou takové povahy, aby na jejich základě bylo možné konstatovat hrozbu vzniku újmy ve smyslu § 73 s. ř. s.
16. S ohledem na shora uvedené soud dospěl k závěru, že není splněna první podmínka plynoucí z ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., a proto se již nezabýval zkoumáním podmínek zbývajících a návrh na přiznání odkladného účinku žaloby zamítl.
17. Nad rámec výše uvedeného soud poznamenává, že usnesení o odkladném účinku žaloby s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).
18. Ve vztahu k výroku II. je třeba uvést, že zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů v § 4 odst. 1 písm. h) stanoví, že poplatková povinnost za návrh na vydání předběžného opatření vzniká uložením povinnosti zaplatit soudní poplatek. Judikatura přitom dovodila (srov. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32), že na vznik povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku je třeba analogicky vztáhnout právní úpravu poplatkové povinnosti za návrh na vydání předběžného opatření. Proto soud žalobkyni zároveň vyměřil i soudní poplatek 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku podle položky 20 Sazebníku, který je přílohou zákona o soudních poplatcích.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná.

Praha 1. června 2018

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
předsedkyně senátu